

מכתב כללי

ב"ה, י"א ניסן, ה'תשכ"ו

- שנת המאה להסתלקות הילולא של
כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק" -
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
בכל מקום ומקום
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

חג הפסח נקרא על-שם - **קרבן הפסח**, שהכין, הביא, (ומזה יש להבין שגם) ביטא את תוכנו של מאורע עיקרי וכללי בחיי עם ישראל: **יציאת מצרים**, היציאה המוחלטת ממצרים, **זמן חרותנו**, החרות העצמית שלנו שבאה בעקבותיה.

התורה קובעת בדיוק את הפרטים ופרטי הפרטים כיצד יש להכין את קרבן הפסח, כיצד יש להקריבו וכיצד עליו להיאכל.

על אחד הפרטים האלו ואשר יש ללמוד ממנו - רצוני לעמוד בזה.

* * *

את קרבן הפסח, את הכבש, שהיה 'עבודה-זרה' של מצרים, היו צריכים בני ישראל לעשות **פסח לה'**, לשחטו, ולאחר מכן לצלותו באש: **"ראשו על כרעיו ועל קרבו"**, כאחד.

הכל, למן החשוב ביותר, הראש, ועד לפרטים הנחותים ביותר, הכרעים-הרגלים, של ה'עבודה-זרה' ואף הדברים המהוים רק אמצעים לקיום ו'הזנת' ה'עבודה-זרה' - הכל צריך להתבטל, להיעשות פסח לה', ראשו על כרעיו ועל קרבו, שכולם ייצלו באותה אש.

ההתנערות מ'עבודה-זרה' צריכה להיות **שלמה**, בכל הפרטים, כאשר האדם אינו עובד אמנם את ה'ראשי' של ה'עבודה-זרה', החכמה והשכל שלה אינם קיימים לדידו, אך הוא משתחוה ל'רגלים' שלה משום שהן (לדברי 'מצרים') דורכות ושולטות על הכל ועל כולם, הוא מתגמד ומשתחוה מול האמצעים בהם משתמשת ה'עבודה-זרה'.

וכן באדם עצמו: ישנה 'עבודה-זרה' של 'ראשו', כשהוא עושה את ראשו ושכלו המוגבל לסמכות הגבוהה והאחרונה, ישנה 'עבודה-זרה' של דברים נחותים יותר עד ל'כרעיו', תאוות שלטון של השתלטות, דריכת ורמיסת כל אשר מסביב לו, ועד להאלהת והשתחואה ל'קרבו', למזונו ופרנסתו, כשלמענם אינו נמנע משום דבר,

- כלפי כל זה קיים הכלל: משהו מ'עבודה-זרה' - היא 'עבודה-זרה' שלימה.

נקרא: שמות לד, כה. וראה ת"י שם.

על-שם - קרבן הפסח: ע"ד השמות: חג המצות, השבועות, הסוכות. ובפרט לפי המכילתא (בא יב, כז) שע"י הקרבן פסח - פסח ה' על בתי בניי. ואף שזמן קרבן הפסח הוא בערב פסח והלילה שאחריו - הרי גם הח"ש הוא ע"ש ז' שבועות שקדמו לו.

שהכין, הביא: ראה מכילתא בא (יב, ו) (הובא בפרש"י שם), יב, כז. ובכ"מ.

היציאה המוחלטת: כלי הכתוב (בא יא, א) כלה גרש יגרש. וראה ברכות (ט, רע"ב) ונצלתם את מצרים כו'. ועד אשר ג"פ הוזהרו בניי בלא לחזור למצרים (מכילתא בשלח יד, יג. סהמ"צ להרמב"ם מל"ת מו). ועיין שי המצות להאריז"ל ס"פ ראה.

הכבש . . **'עבודה זרה'**: שמות רבה פט"ז, ג. ובזח"ג (רנא, א): דטלה.. רב על כל ממנו דאלקים אחרים.

'ראשו . . **כאחד**: פסחים עד, א. וראה תוד"ה נחתך שם. רמב"ם הל' ק"פ פ"י הי"א.

ה'עבודה-זרה' . . **ייצלו**: ראה זח"ג (רנא, א): לבתר דיינין ל"י בנורא, דכתיב פסילי אלהים תשרפון

באש.

בכל הפרטים: להעיר מע"ז (מא, א): יד . . רגל. ובפיה"מ שם: וכן צורת איזה אבר.